

Finansdepartementet
Postboks 8019 Dep

0030 OSLO

Dato: 19.02.2018

Deres ref:

Høring – Egen pensjonskonto

Det vises til Finansdepartementets høring om egen pensjonskonto mv, sendt på høring 21.11.2017. Den Norske Aktuarforening (DNA) er en fagorganisasjon som først og fremst skal gi uttalelser av aktuariell og forsikringsteknisk karakter. Samspillet mellom lovtekniske spørsmål og forsikringstekniske spørsmål henger ofte tett sammen.

Forslaget til endret lovt tekst for å innføre «Egen pensjonskonto» påvirker inngåtte kontrakter, samt rutiner både hos bedriftene, hos pensjonsinnretningene og for den enkelte eier av pensjonskapitalbevis. Disse forhold er ikke vurdert i høringsnotatet.

DNA har følgende hovedsynspunkter på forslaget om «Egen pensjonskonto»:

- DNA er positive til å innføre «Egen pensjonskonto» som gjør det enklere å samle pensjonskapitalbevis og som kan senke kostnadene på slike bevis (sammenlignet med kostnadene for sammenlignbare produkter).
- Egen pensjonskonto må opprettes ut fra informerte valg den enkelte selv tar, ikke med såkalt negativt samtykke, siden kontraktsrettslige forhold kan bli endret.
- Egen pensjonskonto må ledsages av mulighet for selvvalgt leverandør for den enkelte.
- Det må finnes løsninger som ikke fører til at pensjonsinnretningene må eller kan innhente utstrakt informasjon fra andre pensjonsinnretninger om enkeltpersoner uten særskilt samtykke.
- Innføring av «Egen pensjonskonto» må gi enklere rutiner på sikt, ikke mer kompliserte.
- Finansdepartementet ber i punkt 3.4.3 i høringsnotatet om synspunkter på om adgangen til å forvalte pensjonsmidlene hos en selvvalgt leverandør inntil videre bør begrenses til å gjelde den delen av pensjonskapitalen som knytter seg til tidligere opptjening. DNA mener at hensynet til pensjonsmarkedet tilsier at selvvalgt leverandør bør innføres for all pensjonskapital samtidig.
- DNA mener det må være en forutsetning at det gjøres ytterligere utredninger som sikrer enkel administrasjon og ivaretagelse av den enkeltes rettigheter i fremtiden før «Egen pensjonskonto» implementeres.

Når det gjelder 12-måneders-regelen for å få med seg rettigheter når en slutter i stilling, stiller DNA seg positive til forslaget.

Flere av forholdene vi tar opp er ikke utredet i høringsnotatet fra Finansdepartementet, og vi vil derfor utdype disse nærmere. Vi har også kommentarer til en rekke andre forhold som vi mener må vurderes nærmere slik at den endelige løsningen blir best mulig. Vi har delt opp våre kommentarer slik:

1. Positivt med «Egen pensjonskonto»
2. Negativt samtykke eller informert valg
3. Pensjonsinnretningenes rolle og tilgang på informasjon om enkeltpersoner
4. Endringer i rutiner hos bedrift og pensjonsinnretning
5. Behov for flere endringer i innskuddspensjonsloven
6. Overgangsregler
7. Nærmere om 12-måneders-regelen
8. Avsluttende kommentarer

1. Positivt med «Egen pensjonskonto»

Det var per 31.12.2016 nesten 1,4 millioner pensjonskapitalbevis¹. Det utstedes langt over 100 000 pensjonskapitalbevis årlig.

Kostnadene knyttet til pensjonskapitalbevis er i mange tilfeller høye, og ofte mye høyere enn for eksempel for ny individuell pensjonssparing (IPS). Det er også kjent at noen bedrifter og arbeidsgiverforeninger får fremforhandlet svært lave kostnader på sine innskuddspensjonsordninger. «Egen pensjonskonto» kan sikre at pensjonskapitalbevisene blir lavere priset enn i dag, og blir priset på linje med sammenlignbare produkter.

Færre pensjonskapitalbevis må gi bedre oversikt for den enkelte, enklere håndtering i pensjonsinnretningene totalt og på sikt lavere kostnader for den enkelte, med tilsvarende høyere pensjon.

Å ha pensjonskapitalbevisene hos samme pensjonsleverandør som innskuddspensjonsordningen en person er med i, og som en integrert løsning med bedriftens pensjonsordning, vil være en ytterligere forenkling. Mange pensjonskapitalbevis vil kunne forvaltes rimeligere sammen med bedriftens pensjonsordning enn som frittstående pensjonskapitalbevis. Men det er ikke alltid at bedriftene har lavere kostnader knyttet til innskuddspensjon enn det pensjonskapitalbevisene får. Det er derfor ikke gitt at det å flytte pensjonskapitalbevis til arbeidsgivers pensjonsordning er en fordel for eieren av et pensjonskapitalbevis. Nettopp derfor er det viktig at valgfriheten for den enkelte til hvor pensjonskapitalbevisene skal være, må være reell.

2. Negativt samtykke eller informert valg

DNA ser at flytting av pensjonskapitalbevis ved et negativt samtykke kan være et effektivt virkemiddel for å få samlet pensjonskapitalbevis. Det har vist seg at det ikke er utstrakt bruk av muligheten til å slå sammen pensjonskapitalbevis i dag.

§ 6-2 i innskuddspensjonsloven angir at «*Pensjonskapitalbeviset utgjør et eget rettsforhold mellom institusjonen og den dokumentet er utstedt til.*». Dersom negativt samtykke innføres bør denne setningen vurderes.

Ved flytting av pensjonskapitalbevis gjelder det i dag omfattende informasjonskrav for mottakende pensjonsleverandør. Rundskrivet FT 14/2016 (fra Finanstilsynet) angir at for at

¹ Kilde Finans Norge

eiere av pensjonskapitalbevis skal kunne fatte informert valg om flytting av pensjonsleverandør, skal informasjon om tilgjengelig fondsameny, sammensetning av fondsprofiler, og forvaltnings- og administrasjonskostnader fremgå av leverandørens nettsider.

Ved valg av pensjonsleverandør i forbindelse med skifte av arbeidsgiver trenger den enkelte informasjon som nevnt over både fra ny leverandør og eksisterende leverandør. Bedriftens kostnader i pensjonsordningen ligger sjeldent (om noen gang) åpent på pensjonsleverandørens nettsider. Dette må det opplyses om særskilt til den enkelte. Dette er også foreslått i utkast til lovendring. Det som imidlertid ikke kommer frem er hvordan den enkelte skal kunne sammenligne eventuell ny pensjonsleverandør med eksisterende pensjonsleverandør. En mulig løsning kan kanskje være at det utarbeides et sett med opplysninger som skal oppgis og som kan være tilgjengelig på nettsiden til Norsk Pensjon til enhver tid.

Vi mener det er lite heldig å innføre flytting av pensjonskapitalbevis med negativt samtykke dersom den enkelte ikke får tilstrekkelig og konkret informasjon om hva flyttingen vil innebære. Det må være et krav at den enkelte får vite både hva endringer i kostnader og investeringer vil bety. Samtidig kan det ikke pålegges ny pensjonsinnretning å informere om slike forhold hos den pensjonsinnretningen som har pensjonskapitalbeviset. Vi viser også til høringen på PRIIPS, der det foreslås omfattende informasjonsregler også for pensjonskapitalbevis. Tilsvarende problemstilling gjelder også forslaget om å flytte individuell pensjonsavtale etter lov om individuell pensjonsordning.

Videre er det en rekke andre rettslige forhold som blir endret ved sammenslåing av pensjonskapitalbevis (og individuell pensjonsspareavtale):

- Investeringsprofilen kan bli endret, og underliggende investeringer vil uansett bli endret.
- Kostnadene vil bli endret.
- Noen pensjonskapitalbevis er i dag med avkastningsgaranti.
- Muligheten til å kunne ta ut pensjon fra og til forskjellige tidspunkt blir endret fra å kunne ha forskjellige tidspunkt for forskjellige pensjonskapitalbevis, til å kun gjelde for ett pensjonskapitalbevis.
- Muligheten til å få utbetalt kapitalen raskt dersom den ville gitt pensjon på under 20 % av G blir endret.
- Ved død vil etterlatte barn kun få utbetalt maks 1 G i året dersom det er tilstrekkelig kapital, mens de ved flere pensjonskapitalbevis ville kunne fått utbetalt mer
- Uførepensjon og samtidig alderspensjon kan kombineres friere med flere pensjonskapitalbevis enn med ett pensjonskapitalbevis.
- Individuell pensjonssparing etter lov om individuell pensjonsordning kan ha tilknyttet forsikringselement og andre forhold som ikke er forenelig med pensjonskapitalbevis.

Det er ikke spesifisert i forslag til lovendring om pensjonskapitalbeviset fortsatt vil ha en fri stilling i forhold til aktiv pensjonsordning (den pensjonsordningen som det betales innskudd til for den enkelte), og vil være uavhengig av den aktive pensjonsordningen på de punktene vi her har nevnt. I den forbindelse er det også et spørsmål om den enkelte skal kunne velge forskjellig forvaltning på aktiv sparing og på pensjonskapitalbevis-delen.

DNA mener at selv om løsning med negativt samtykke ledsages av omfattende informasjon til den enkelte, kan den ikke innføres for allerede eksisterende pensjonskapitalbevis.

Løsningen med negativt samtykke slik den foreligger vil kunne føre til store omveltninger i markedet for tilbud av pensjon, og muligens først og fremst en konsentrasjon av markedet, ikke økt konkurranse. Løsningen vil gi stor makt til arbeidsgiversiden, ved at bedriftens pensjonsleverandør skal være standardvalget. En ordning med konkret valg for den enkelte vil i større grad kunne gi rom for flere aktører i markedet, for eksempel løsninger der arbeidstakerne kan få større innflytelse.

Et alternativ til løsningen med negativt samtykke kan være en ordning der den nyansatte må oppgi hvor vedkommende vil ha pensjonskapitalbeviset sitt og ny opptjening, akkurat som det må oppgis bankkontonummer for å få utbetalt lønn. Dette er en endring i rutiner, men vi mener dette kan være en god og nyttig endring. Da vil det ikke være noe problem i tilknytning til personer med flere arbeidsgivere, et forhold som er problematisert uten egentlig løsning, i høringsnotatet.

Det er ikke alltid gitt at arbeidsgivers pensjonsordning er den beste med tanke på investeringsmuligheter og kostnader. Det kunne derfor vært en ide å vurdere en annen løsning for dem som ikke ønsker å velge selv. En slik løsning kunne for eksempel vært en egen pensjonsinnretning for eksempel opprettet av arbeidsgiverorganisasjoner og arbeidstakerorganisasjoner sammen, eller av staten. En slik løsning vil imidlertid kunne innebære en stor omlegging av pensjonsindustrien i Norge.

Dersom det innføres negativt samtykke må det være mulig å ha «merket» sin «Egen pensjonskonto» med at den ikke skal være omfattet av negativt samtykke, ev. hvilken pensjonsinnretning som skal ha innbetalinger for den den gjelder.

Dersom pensjonsinnretningene skal innhente informasjon fra andre pensjonsinnretninger må det sikres tilstrekkelige hjemler til dette i loven. Slike hjemler var ikke på plass ved innføring av ny uførepensjon i private tjenestepensjonsordninger der informasjon fra andre pensjonsinnretninger var nødvendig, og en tilsvarende situasjon bør unngås nå.

DNA mener at det ikke bør innføres negativt samtykke for flytting av pensjonskapitalbevis som foreslått i høringsnotatet, men i stedet at de ansatte må foreta reelle valg. Da vil også problemet med å få plassert pensjonskapitalen for personer som jobber deltid flere steder, bli løst. Negativt samtykke kan etter vårt syn uansett ikke innføres for eksisterende pensjonskapitalbevis.

Dersom negativt samtykke innføres må det ledsages av rutiner som gjør at de som har valgt å ikke stå i arbeidsgivers pensjonsordning forblir på sitt eget valg. Det må videre lages et opplegg for informasjon jf. kommentarer i andre punkter her.

3. Pensjonsinnretningenes rolle og tilgang på informasjon om enkeltpersoner

Pensjonsinnretninger kan i dag ikke innhente informasjon om pensjonskapital knyttet til enkeltpersoner uten samtykke. I forslaget fra departementet er det lagt opp til at pensjonsinnretningene skal kunne innhente informasjon fra andre pensjonsinnretninger kun via et negativt samtykke.

Dersom det ikke skjer noen endring i den kostnadsbelastningen som praktiseres, vil forslaget om at bedriften skal betale kostnader for aktiv sparing selv om denne er hos en annen pensjonsleverandør måtte ledsages av jevnlig innhenting av informasjon om kapitalen.

størrelse. Dette skyldes at det er forvaltningskapitalen som i dag er et vesentlig grunnlag for beregning av kostnader.

Alternative løsninger for kostnadsbelastning

Vi mener at det bør utredes alternative løsninger for kostnadsbelastningen som sikrer at den ansatte får dekket kostnader tilsvarende som om ordningen var hos arbeidsgivers pensjonsinnretning, men uten at pensjonsinnretningene skal utveksle store mengder av informasjon om pensjonskapitalens størrelse hos andre pensjonsinnretninger.

For eksempel kunne kostnadene bli den ansattes eget ansvar, jf. modell 5 i rapporten fra Arbeidsgruppen ledet av Finansdepartementet «Egen pensjonskonto og andre tilpasninger i privat tjenestepensjon» fra desember 2016. Modellen ville måtte justeres slik at det betales inn høyere innskudd for de ansatte, slik at de ikke kommer dårligere ut enn ved dagens regler. Hvor stor økningen av innskuddene må være for å sikre betaling av kostnader må avklares².

Et annet eksempel er at kostnadene som skal betales til den enkelte fastsettes ut fra et skyggeregnskap hos pensjonsleverandøren til bedriften ut fra hvordan kapitalen ville utviklet seg om den hadde standard-investeringsvalg der.

Et mer søkt eksempel er å fastsette forvaltningskostnadene for eksempel ut fra innskudd og tjenestetid. Et alternativ som nok er langt mer utfordrende ville vært å endre kostnadsstrukturen i bransjen slik at kostnaden til den enkelte eier av «Egen pensjonskonto» ikke ble belastet kostnader ut fra størrelsen på kapitalen, men etter andre kriterier.

Hvordan skal kostnadene faktisk betales

For at den enkelte ikke skal måtte betale inn på «Egen pensjonskonto» dersom bidraget for kostnader fra arbeidsgiver ikke er tilstrekkelig, må det hjemles at kostnadene må kunne trekkes fra kontoen, som for pensjonskapitalbevis.

DNA mener at det bør legges opp til løsninger som ikke åpner for, eller gjør det nødvendig, at pensjonsinnretningene skal kunne innhente store mengder informasjon om pensjonskapitalbevis og pensjonskapital fra andre pensjonsinnretninger på enkeltpersoner. Slike løsninger bør utredes nærmere.

Kostnadsbelastningen på «Egen pensjonskonto» må kunne skje ved trekk fra kontoen.

4. Endringer i rutiner hos bedrift og pensjonsinnretning

En overgang til «Egen pensjonskonto» vil kunne føre til endrete (forbedrete) rutiner både hos bedrifter, pensjonsleverandører og ansatte, noe vi mener er på høy tid og vil være positivt for pensjonene. I dag er det mange rutiner som ikke egentlig er forenelig med at pensjonsmidler skal betales til hver ansattes pensjonskonto umiddelbart.

Flere pensjonsleverandører sliter i dag med sene og mangelfulle meldinger fra bedriftene om lønnsendringer, inn- og utmeldinger, melding om stillingsendringer, uførhet m.m. Innskuddspensjon er slik at den enkelte egentlig skal få midlene inn til forvaltning så fort lønn er utbetalt. Senere innbetaling gir et tap i avkastning.

² Se også Actecans rapport 2016-01 «Muligheter for innføring av pensjonskontoer i privat tjenestepensjon i Norge», http://actecan.no/Rapporter/Rapport_2016_1.pdf

Forsikringsavtaleloven (FAL) sier i § 14-1 at betalingsfristen skal være minst en måned fra den dag pensjonsinnretningen har sendt premievarsel. I praksis gir flere pensjonsinnretninger to måneders frist for betaling. Premievarsel sendes først etter at pensjonsinnretningen har fått beskjed om en endring i lønn eller ved nyansettelser. Dermed kan det gå flere måneder fra en person er ansatt eller har fått lønnsøkning før innskuddene er betalt og investert. Dersom innbetaling til pensjon derimot er en «del av» lønssystemet og blir betalt samtidig med lønn, vil innbetalingene kunne skje til riktig tid. Det er altså en forsinkende faktor i betalingen til pensjon at pensjonsinnretningene skal beregne innskuddet og sende premiefakturaer.

Innføring av «Egen pensjonskonto» vil kunne fremskynde prosesser med å få bedriftene til å rapportere langt raskere til pensjonsinnretningene. Pensjonsinnretningene vil også kunne innføre rutiner som påskynder raskere rapportering fra bedriftene. Det vil kunne bli langt mer tungvint å skulle rette opp i feil innbetalinger dersom pensjonsordningen er hos en annen pensjonsinnretning enn der bedriftens pensjonsordning er. Dersom disse rutinene blir bedre vil også den enkelte ansatte kunne oppleve dette positivt.

I dag håndteres innskuddsfritak ved at bedriften ikke blir belastet innskudd. I en ordning med «Egen pensjonskonto» kan det være aktuelt at innskuddsfritaket skal til en annen pensjonsinnretning enn bedriftens. For å unngå utveksling av informasjon og penger mellom pensjonsinnretningene, kan rutinen for innskuddsfritak endres. En mulig løsning kan være at innskuddsfritaket betales til bedriften. Bedriften kan så betale innskuddet til den ansattes pensjonsleverandør, som om vedkommende ikke var ufør.

Dersom for meget innbetalt til pensjon for ansatte ved f.eks. ved for sen utmelding i større grad blir bedriftens ansvar, vil dette kunne forenkle føring av midler frem og tilbake. Det er ikke forenelig med innskuddspensjon at pensjonsinnretningen skal kunne ta penger ut av investert pensjonskapital når bedriften har meldt utmeldingen for sent. Dersom betaling til innskuddspensjon blir nærmere knyttet til utbetaling av lønn må det antas at slike situasjoner ikke blir aktuelle i fremtiden.

Videre kan bedriften være ansvarlig for å betale avkastning i perioder hvor en ansatt enten ikke er innmeldt eller høyere lønn ikke er meldt, og innskuddet derfor ikke innbetalt, og selv om betalingsfristen etter FAL ikke er utløpt.

I dag er det pensjonsinnretningene som beregner innskuddene og sender faktura. Det må imidlertid være fullt mulig, som nevnt tidligere, at bedriftene selv betaler innskudd som en del av sine lønnsutbetalingsrutiner. Håndtering av innskuddsfritak må vurderes særskilt, men vi tror en slik endring i rutinene vil føre til mindre feil og mangler i innbetalinger til innskuddspensjon. Det er mulig at en slik løsning vil flytte ansvaret for informasjon over på bedriftene til en viss grad. Dette kan med fordel utredes nærmere.

Det vil være ønskelig og nødvendig for senere ettergåelse, at den enkelte får tilgang på historikken knyttet til pensjonskapitalbevis med f.eks.:

- Navn på bedrift
- Tidsperiode vedkommende var ansatt
- Størrelsen på pensjonskapitalen opptjent hos bedriften når vedkommende slutter.

DNA mener at innføringen av «Egen pensjonskonto» vil kunne gi forbedrete rutiner for melding av endringer til pensjonsleverandøren. Slike forhold kunne med fordel vært utredet nærmere.

Historikk knyttet til pensjonskapitalbevis må være tilgjengelig for den enkelte innehaver av et pensjonskapitalbevis.

5. Behov for flere endringer i innskuddspensjonsloven

DNA mener at det bør foretas en gjennomgang av innskuddspensjonsloven for å vurdere om flere paragrafer enn dem som er foreslått i høringsnotatet bør endres.

For eksempel er det i kapittel tre i innskuddspensjonsloven lagt opp til flere forvaltningsvalg, herunder at det skal kunne gis avkastningsgaranti. Det bør vurderes om denne valgfriheten bør opphøre ved innføringen av «Egen pensjonskonto».

Det er ikke sagt noe om hvor lang periode den ansatte skal gis før det negative samtykket virker. Dette må spesifiseres (dersom negativt samtykke innføres).

Det kan også vurderes å endre reglene for utstedelse av pensjonskapitalbevis slik at den enkelte blir pålagt å informere om pensjonskapitalbeviset skal utstedes eller overføres til ett annet pensjonskapitalbevis/annen «Egen pensjonskonto».

Det bør vurderes å åpne for mer fleksibel utbetaling. Det er i dag ikke klart hvor lenge hver utbetaling skal vare dersom det for eksempel tas ut 50 prosent av alderspensjonen ved 62 år og 50 prosent fra 70 år. Siden sammenslåing av pensjonskapitalbevis vil innskrenke utbetalingsmulighetene kunne en endring i reglene for utbetaling være en fordel.

Loven bør spesifiser at «Egen pensjonskonto» kun gjelder pensjonskapitalbevis innenfor innskuddspensjonsloven. Ev. må pensjonskapitalbevis opparbeidet utenfor loven holdes adskilt.

Innskuddspensjonsloven bør ha en grundigere gjennomgang med tanke på endringer som kan bli nødvendig med innføringen av «Egen pensjonskonto».

6. Overgangsregler

Dersom det innføres regler om at allerede eksisterende pensjonskapitalbevis skal flyttes (med negativt samtykke), kan dette påvirke kapitalmarkedet vesentlig. Det er i dag over 70 milliarder kroner til forvaltning på pensjonskapitalbevis³. En stor del av dette er aksjer. Til sammenligning omsatte Oslo Børs om lag 4,66 milliarder kroner i snitt per dag i januar 2018.

Det er jo ikke slik at alle pensjonskapitalbevis skal flyttes mellom pensjonsinnetninger, men det vil likevel kunne dreie seg om store summer der investeringer skal realiseres og nye kjøp foretas.

Hvordan en så stor kapitalflytting ev. skal håndteres bør utredes nærmere.

Dersom det innføres negativt samtykke mener vi, som nevnt tidligere, at dette ikke bør gjelde allerede utstedte pensjonskapitalbevis. I det minste må pensjonskapitalbevis som har rentegaranti holdes utenfor en slik akseptmetode. Videre må det fastsettes en tidsfrist for negativt samtykke for flytting av pensjonskapitalbevis både ved første gangs innføring av loven og ved senere jobbskifte, og denne bør være lang.

³ Kilde Finans Norge 3. kvartal 2017

I punkt 3.4. i høringsnotatet ber departementet om synspunkter på om adgangen til å forvalte aktiv opptjening hos selvvalgt leverandør bør settes i verk på et senere tidspunkt enn sammenslåing av pensjonskapitalbevis hos arbeidsgiver.

DNA mener at dette sannsynligvis bør iverksettes samtidig, og når endelig lovverk er klart og forbedret i forhold til det utkastet som nå foreligger. Noe av bakgrunnen for dette standpunktet er at en innføring av flytting av pensjonskapitalbevis vil kunne føre til store endringer i markedet og for de enkelte pensjonsinnretningene, endringer som ville kunne blitt annerledes dersom alt blir iverksatt samtidig. Mulige endringer i markedsforhold bør vurderes nærmere før det fattes en beslutning om innføring i en eller to faser.

DNA mener også at det er behov for å se nærmere på konsekvensene av forslaget for både arbeidsgiver og arbeidstaker før lovverket kan tre i kraft, her nevnes et par forhold:

- Det legges opp til at arbeidstaker har flytterett på hele eller deler av sin pensjonskapital. Denne flytteretten ligger utenfor arbeidsgivers kontroll, men vil kunne påvirke arbeidsgivers forvaltningsomkostninger og redusere arbeidsgivers forutsigbarhet knyttet til denne typen kostnader.
- I en selvvalgt løsning vil arbeidstaker få refundert forvaltningsomkostningene inntil arbeidsgivers nivå i arbeidsgivers ordning. Utover dette må arbeidstaker selv betale forvaltningsomkostningene. For en arbeidstaker som blir helt eller delvis ufør, vil arbeidstakeren selv måtte dekke den omtalte differansen, noe som ikke er tilfelle hvis arbeidstaker har sin opptjening i arbeidsgivers ordning. Således vil selvvalgt løsning kunne påføre helt eller delvis uføre arbeidstakere kostnader under uførhet, noe som ikke vil være tilfelle hvis all opptjening gjøres i arbeidsgivers ordning.

DNA mener at det må gjøres ytterligere utredning av en rekke forhold, herunder overgangsregler, før «Egen pensjonskonto» i sin helhet kan innføres.

7. Nærmere om 12-måneders-regelen

Dagens regel om at bedriftene i sine avtaler kan ha avtale om at personer som slutter før de har vært ansatte i 12 måneder ikke skal få pensjonskapitalbevis, er egentlig ikke forenelig med innskuddspensjonsordninger.

Fra den ansatte mottar lønn skal vedkommende meldes inn i pensjonsordningen og det skal settes inn penger på pensjonskontoen. Den ansatte skal så ha foretatt et investeringsvalg og kan følge med på utviklingen av kapitalen. Dersom en ansatt slutter hos arbeidsgiver før det er gått 12 måneder vil dette kunne oppfattes som konfiskering av midler, selv om det står i avtale og vilkår at det skal være slik.

Det er mye praktisk arbeid hos pensjonsinnretningene ved å «annullere» pensjonssparing og tilbakeføre penger til arbeidsgiver, gi beskjed til den ansatte m.m..

Regelen gjør det også mulig for arbeidsgivere å spekulere i å benytte vikarer eller korttidsansettelser som gjør at de sparer pensjonsutgifter.

Det kan av praktiske grunner vurderes å innføre en regel om å ikke foreta innmeldinger før etter en måned dersom arbeidsgiver ikke tror ansettelsesforholdet vil vare lenger enn det, og der et så kort arbeidsforhold ikke gir pensjonsrettigheter.

DNA støtter forslaget om å endre 12-måneders-regelen.

8. Avsluttende kommentarer

Vi forstår Finansdepartementets spørsmål i punkt 3.4.5 i høringsnotatet slik at det er spørsmål om den ansatte når som helst skal kunne velge egen pensjonsleverandør, og om det deretter kan gå automatikk i at pensjonsinnbetalingene går dit, også ved jobbskifte, så mener vi at det kan la seg gjøre. Som nevnt tidligere mener vi imidlertid at den ansatte selv må velge ved en ansettelse.

DNA støtter som nevnt innføringen av «Egen pensjonskonto», men mener det ikke bør innføres negativt samtykke og at det må finnes bedre løsninger på flere punkter enn det som er foreslått fra Finansdepartementet. Da vil innføring av «Egen pensjonskonto» kunne føre til forenklinger i administrasjon og bedre rutiner som vil komme de ansatte til gode.

Med vennlig hilsen
Den Norske Aktuarforening

Anne Sundby Magnussen
leder

Den Norske Aktuarforening (DNA) er en frittstående, uavhengig profesjonsforening som er åpen for alle som har aktuar-utdannelse eller tilsvarende kvalifikasjoner. Foreningens formål er å fremme utøvelsen av aktuarfaget og medlemmenes felles interesser. De aller fleste aktuarer som arbeider med forsikringsfaglige spørsmål, er medlemmer av foreningen.